

Nr 366

Av herr Hedlund m. fl., *angående viss valfrihet inom den allmänna tillägspensioneringen.*

(Lika lydande med motion nr 291 i Första kammaren)

I riksdagsbeslutet 1959 om ATP ingick i fråga om inkomst av annat förvärvsarbete än anställning den bestämmelsen, att inkomst över 8 000 kronor i 1957 års penningvärde skulle vara pensionsgrundande endast till två tredjedelar. Denna s. k. tvåtredjedelsregel mötte stark kritik från företagare och fria yrkesutövare, som i densamma med all rätt fann en diskriminering. Till följd härav ändrades genom beslut av fjolårets riksdag bestämmelserna därhän, att pensionsgrundande inkomst för företagare och fria yrkesutövare skall beräknas efter samma regler som för anställda, och den obligatoriska tredjedelsreduktionen avskaffades sålunda. Däremot avvisades krav på att företagarna och de fria yrkesutövarna skulle medge viss valfrihet i fråga om pensionsgrundande inkomst och därmed pensionsnivå.

Många företagare, särskilt jordbrukare men också småindustri- och hantverksidkare, måste investera betydande belopp i sina företag. I regel måste de låna kapital till dessa investeringar. Härav följer att de måste prestera omfattande amorteringar, vilket minskar deras möjligheter att av de löpande inkomsterna avsätta medel för pensionsförsäkring. Under sådana förhållanden kan vissa företagare få svårigheter att rå med ATP-avgifterna, om hela deras förvärvsinkomst obligatoriskt skall räknas in som pensions- och avgiftsgrundande. Det amorteringssparande, som dessa grupper måste fullgöra, skapar emellertid samtidigt en bättre trygghet för ålderdomen och minskar således deras behov av tillägspensionsförsäkring. I första hand behovet av ett efterlevande- och invaliditetsskydd gör det dock i många fall angeläget, att sådana företagare kan få vara med i ATP-försäkringen inom ramen för sina ekonomiska resurser.

Från bl. a. Riksförbundet Landsbygdens folk har framställning gjorts om utredning av möjligheterna för ökad valfrihet för företagare i ATP-försäkringen. Enligt vår uppfattning nödvändiggör företagarnas och de fria yrkesutövarnas såväl varierande behov av pensionsskydd som skiftande ekonomiska möjligheter att betala pensionsavgifter, att viss valfrihet lämnas dem att bestämma i vad mån deras inkomster av s. k. annat förvärvsarbete skall ingå i ATP-försäkringen som pensionsgrundande. En sådan valfrihet bör innefatta möjligheter till flera olika pensionsnivåer, baserade på exempelvis tredjedelen, hälften eller två tredjedelar av inkomsten över basbeloppet eller hela inkomsten över basbeloppet. Frågan härom bör skyndsamt prövas och förslag i anledning härav föreläggas riksdagen.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,
att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla
om skyndsam prövning och förslag rörande valfrihet för fö-
retagare och fria yrkesutövare mellan olika pensionsnivåer
inom den allmänna tilläggs pensioneringen, i enlighet med
vad som ovan anförts.

Stockholm den 25 januari 1962

Lars Eliasson

i Sundborn

Sven Vigelsbo

Nils G. Hansson

i Skegrie

Per Svensson

i Stenkyrka

Gunnar Hedlund

S. G. W. Wahlund

Gustaf Svensson

i Vä